

COMISIA DE EVALUARE A JUDECĂTORILOR
JUDICIAL VETTING COMMISSION
str. Alexei Mateevici 75, mun. Chișinău,
MD-2009, Republica Moldova
+373 22 820 882 | +373 60 246 352
secretariat@vettingmd.eu | www.vettingmd.eu

RAPORT DE EVALUARE

aprobat conform articolului 40

din Regulamentul de organizare și funcționare

NATALIA MĂMĂLIĞĂ

candidat la funcția de judecător al Curții de Apel Centru

subiect al evaluării conform articolului 3 alin. (1) din Legea nr. 252/2023

---

6 noiembrie 2025

Cuprins

I. Introducere	3
II. Subiectul evaluării.....	3
III. Criteriile de evaluare	4
IV. Procedura de evaluare	6
A. Potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile emise de subiect.....	8
B. Respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale	9
C. Potențiala avere inexplicabilă (2015)	13
VI. Concluzia	26
VII. Acțiuni ulterioare și publicarea.....	26

Completul de evaluare A al Comisiei (în continuare „Comisia”), instituită prin Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, exercitându-și atribuțiile potrivit Legii nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (în continuare „Legea nr. 252/2023”) a deliberat la 5 noiembrie 2025 și a aprobat următorul raport la 6 noiembrie 2025. Membrii care au participat la aprobarea raportului au fost:

1. Andrei BIVOL
2. Lilian ENCIU
3. Lavly PERLING

Comisia a elaborat acest raport de evaluare pe baza activității sale de colectare și revizuire a informațiilor, a explicațiilor subiectului și a deliberărilor ulterioare.

I. Introducere

1. Prezentul raport o vizează pe dna Natalia Mămăligă, candidat la funcția de judecător al Curții de Apel Centru (în continuare „subiect”).
2. Comisia a desfășurat evaluarea în conformitate cu Legea nr. 252/2023 și cu Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de evaluare (în continuare „Regulament”).
3. Comisia a conchis că subiectul corespunde criteriilor stabilite de Legea nr. 252/2023.

II. Subiectul evaluării

4. Din 2015, subiectul este judecător la Judecătoria Chișinău, sediul Centru. În iunie 2024, subiectul a fost transferat temporar la Curtea de Apel Centru. Până la 27 decembrie 2024 această instanță era denumită Curtea de Apel Chișinău.
5. În perioada 2007-2015, subiectul a fost asistent judiciar la Curtea Supremă de Justiție. Între 2004 și 2007, a lucrat ca specialist principal în secția juridică și cadre în cadrul Consiliului Municipal Chișinău, iar între 2000 și 2004, a lucrat ca specialist coordonator în cadrul Primăriei mun. Chișinău. De asemenea, în perioada 2001-2002, subiectul a fost lector asistent la Academia de Administrare Publică.
6. Subiectul a obținut o diplomă de licență în drept în 2000 la Universitatea de Stat din Moldova.

III. Criteriile de evaluare

7. Potrivit articolului 11 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia evaluează integritatea etică și financiară a subiectului.

8. Articolul 11 alineatul (2) din Legea nr. 252/2023 stabilește că un subiect:

„[...] nu corespunde cerințelor de integritate etică dacă Comisia de evaluare a stabilit că:

a) în ultimii 5 ani, a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor sau, după caz, a procurorilor, precum și dacă a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene a Drepturilor Omului;

b) în ultimii 10 ani, a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.”

9. Articolul 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 prevede că un subiect:

„[...] nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;

b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.”

10. Normele de etică și de conduită profesională aplicabile judecătorilor în perioada relevantă erau reglementate de:

- a. Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului;
- b. Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor;
- c. Codul de etică și conduită profesională al judecătorului nr. 8 din 11 septembrie 2015 aprobat prin Hotărârea Adunării generale a judecătorilor;
- d. Codul de etică al judecătorului aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 366/15 din 29 noiembrie 2007;
- e. Ghidul integrității judecătorilor nr. 318/16 din 3 iulie 2018 aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.

11. Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 a fost de 11.700 MDL. Astfel, pragul de 20 de salarii medii este de 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii este de 58.500 MDL.
12. Articolul 11 alin. (4) din Legea nr. 252/2023 stabilește competența Comisiei de a verifica diverse aspecte referitoare la evaluarea integrității financiare a subiectului, inclusiv achitarea impozitelor, respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, precum și modul de dobândire a averii.
13. Potrivit articolului 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, în procesul evaluării integrității financiare a subiectului, Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile și veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la articolul 33 alineatele (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 privind Autoritatea Națională de Integritate.
14. În procesul evaluării conformității unui subiect cu criteriile de integritate etică și financiară, Comisia aplică prevederile și regimul juridic în vigoare la momentul comiterii faptelor sau emiterii actelor relevante.
15. În conformitate cu articolul 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023, un subiect nu corespunde criteriului de integritate etică dacă Comisia stabilește existența situațiilor prevăzute de alineatul respectiv. Potrivit articolului 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Comisia stabilește că un subiect nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă are dubii serioase determinate de faptele care sunt considerate încălcări ale criteriilor de evaluare. Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare textul care îl însoțește, *i.e.* „determinate de faptul că”. Teza în discuție sugerează că Comisia trebuie să stabilească „faptul” că o anumită conduită a avut loc.
16. Referitor la standardul de probă „dubii serioase” aplicat în contextul procedurii de *vetting*, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a menționat că definirea standardelor de probă implică în mod inevitabil utilizarea unor texte flexibile. Potrivit Curții, Consiliul Superior al Magistraturii poate decide nepromovarea evaluării doar dacă raportul examinat conține „dovezile care confirmă” că subiectul evaluat nu corespunde unuia sau mai multor criterii de integritate. Textul „confirmă” sugerează o certitudine cu privire la neîntrunirea de către subiect a criteriilor legale. Astfel, comparând expresia „dubii serioase” cu textul „dovezile care confirmă”, Curtea a considerat că primul implică mai curând o probabilitate ridicată, fără a se ridica la nivelul certitudinii (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 februarie 2025, §§ 99, 101).

17. În situația în care Comisia are dubii întemeiate referitoare la anumite fapte care ar putea conduce la nepromovarea evaluării, subiectul va avea posibilitatea să se opună acestor constatări și să prezinte argumente în apărarea sa, în conformitate cu articolul 16 alin. (1) din Legea nr. 252/2023. Punând în balanță toate probele și informațiile acumulate în cadrul procedurii, Comisia va adopta o soluție.

IV. Procedura de evaluare

18. La 5 februarie 2025, pe baza articolului 12 alin. (1) din Legea nr.252/2023, Comisia a recepționat de la Consiliul Superior al Magistraturii informația care a inclus candidatura subiectului pentru funcția de judecător la Curtea de Apel Centru.

19. La 7 februarie 2025, Comisia a notificat subiectul și i-a solicitat să completeze și să returneze un chestionar de etică și declarațiile prevăzute la articolul 12 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 în termen de 10 zile de la data notificării (în continuare, ambele denumite împreună „declarația pentru ultimii cinci ani”). La 12 februarie 2025, subiectul a returnat declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul completate.

20. La 28 februarie 2025, Comisia a notificat subiectul că dosarul său de evaluare a fost repartizat aleatoriu Completului A din care fac parte membrii Andrei Bivol, Lilian Enciu și Lavly Perling. De asemenea, subiectul a fost informat despre dreptul de a solicita în scris și în cel mai scurt timp posibil recuzarea membrilor.

21. Având în vedere că legea stabilește perioade de evaluare diferite pentru criteriile de integritate etică și financiară citate mai sus, Comisia a evaluat conformitatea cu aceste criterii în ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere că declarațiile fiscale și, după caz, declarațiile de avere și interese personale se depun la început de an pentru întregul an precedent, pentru criteriul de integritate financiară, perioada de evaluare a inclus 2013-2024 și 2015-2024. Pentru criteriile de integritate etică, perioada de evaluare a inclus ultimii 5 sau, respectiv, 10 ani, calculați în mod regresiv din prima zi anterioară datei notificării.

22. În ultimii 12 ani din perioada de evaluare, subiectul a avut obligația de a depune declarații, atât în conformitate cu Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cât și în conformitate cu Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății pentru persoanele cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere.

23. Comisia a solicitat și a obținut informații din numeroase surse. Nicio sursă nu a informat Comisia despre evoluții ulterioare sau eventuale corectări ale informațiilor furnizate.

24. Sursele solicitate să prezinte informații despre subiect au inclus Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Autoritatea Națională de Integritate (în continuare „ANI”), Serviciul Fiscal de Stat (în continuare „SFS”), Casa Națională de Asigurări Sociale, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, bănci (EuroCreditBank S.A., Eximbank S.A., Moldinconbank S.A., MAIB S.A., Victoriabank S.A., Banca de Finanțe și Comerț (FincomBank) S.A., OTP Bank S.A., Banca Socială S.A., Banca de Economii S.A., Unibank S.A.), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, și Agenția Servicii Publice. De asemenea, Comisia a obținut informații de la alte instituții publice și entități private, surse deschise precum rețelele de socializare și articolele jurnalistice de investigație. A fost primită o petiție de la o persoană fizică. Aceasta a fost inclusă în dosarul de evaluare. Toate informațiile primite au fost verificate minuțios din punctul de vedere al corectitudinii și al relevanței.
25. La 25 aprilie 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 6 mai 2025 (în continuare „prima rundă de întrebări”). La 5 mai 2025, subiectul a solicitat o prelungire a termenului de răspuns până la 12 mai 2025. Comisia a acordat prelungirea. Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul prelungit.
26. La 24 iunie 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 6 iulie 2025 (în continuare „runda a doua de întrebări”). Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit.
27. La 11 august 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 21 august 2025 (în continuare „runda a treia de întrebări”). Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit.
28. La 1 octombrie 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 8 octombrie 2025 (în continuare „runda a patra de întrebări”). Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit.
29. La 24 octombrie 2025, Comisia a notificat subiectul că, pe baza informațiilor colectate și analizate, nu a constatat dubii cu privire la corespunderea acestuia cu criteriile de integritate. Subiectului i-a fost transmisă o notificare scrisă cu privire la desfășurarea audierii. Notificarea menționa că, în cazul în care subiectul refuză să participe, dar confirmă exactitatea informațiilor prezentate anterior, Comisia va aproba, în absența unor noi informații sau evoluții, un raport cu propunerea

de promovare a evaluării. De asemenea, subiectul a fost informat că raportul de evaluare poate conține și alte aspecte care au fost analizate în timpul evaluării.

30. În conformitate cu articolul 39 alin. (4) din Regulament, subiectul avea dreptul să solicite accesul la toate materialele din dosarul său de evaluare cu cel puțin șapte zile înainte de audiere. Totuși, subiectul a decis să nu își exercite acest drept.
31. La 5 noiembrie 2025, Comisia a organizat o audiere publică. În cadrul audierii, subiectul a confirmat corectitudinea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul de etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile oferite anterior.

V. Analiza

32. În această secțiune sunt analizate faptele relevante și motivele care stau la baza concluziei Comisiei.
33. Pe baza informațiilor colectate, Comisia a analizat și, după caz, a solicitat clarificări suplimentare cu privire la aspectele care, în urma examinării inițiale, au ridicat dubii cu privire la respectarea criteriilor stabilite de lege:
  - a. potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile emise de subiect;
  - b. respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale;
  - c. potențiala diferență între avere, cheltuieli și venituri (în continuare „avere nejustificată sau inexplicabilă”) pentru 2015.

A. Potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile emise de subiect

34. Comisia a primit o petiție în care erau contestate deciziile emise de subiect. Chestiunile în discuție au reclamat o examinare suplimentară din perspectiva unor potențiale încălcări de etică.
35. Cauza menționată în petiție se referă la mai multe încheieri ale subiectului. La 20 ianuarie 2020, subiectul a confirmat o tranzacție de împăcare din 2019 în care debitorii (petiționara și soțul său) au recunoscut o datorie de 1.747.806 MDL, ce urma a fi achitată în termen de cinci zile. De asemenea, instanța a emis un titlu executoriu care permitea recuperarea datoriei prin exercitarea unui drept de ipotecă asupra unui apartament în cazul în care plata nu va fi efectuată.
36. La 4 septembrie 2020, subiectul a admis spre examinare o încheiere a executorului judecătoresc din 25 august 2020 prin care s-a transferat dreptul de proprietate asupra apartamentului de la debitorii la creditor în cadrul executării silite.
37. La 19 noiembrie 2020, subiectul a confirmat legalitatea încheierii executorului judecătoresc din 25 august 2020 și a aprobat transferul de proprietate asupra

apartamentului. Subiectul a emis această încheiere în pofida existenței unei alte încheieri cu privire la același obiect și aceleași părți, emisă la 24 august 2020 de un alt judecător din cadrul Judecătoriei Chișinău (și confirmată de Curtea de Apel la 16 noiembrie 2020), care a ajuns la o concluzie diferită.

38. În temeiul articolului 185 alin. (1) lit. q) din Codul de procedură civilă, judecătorul „soluționează cererile participanților la proces privind încetarea procesului sau scoaterea cererii de pe rol.”
39. Articolul 267 lit. d) din Codul de procedură civilă prevede că, instanța scoate cererea de pe rol în cazul în care „litigiul dintre aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri se află în curs de judecată la aceeași instanță sau la o alta.” De asemenea, potrivit articolului 265 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța dispune încetarea procesului în cazul în care „într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.”
40. Ca răspuns la a treia rundă de întrebări (întrebarea 1 lit. b), subiectul a explicat că, la 4 septembrie 2020 și 19 noiembrie 2020, instanța nu avea cunoștință de încheierea din 24 august 2020 privind un litigiu identic. Comisia nu are niciun indiciu care să sugereze contrariul. În plus, petiționara nu a indicat că ar fi informat instanța cu privire la acest fapt și nici nu a solicitat instanței să scoată cererea de pe rol sau să înceteze procesul din acest motiv.
41. În ceea ce privește criteriile de integritate etică prevăzute la articolul 11 alin. (2) lit. (a) din Legea nr. 252/2023, Curtea Constituțională a clarificat că termenul „încălcat grav” stabilește un prag ridicat pentru stabilirea încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională aplicabile judecătorilor și procurorilor (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, § 185). În plus, aceasta a menționat că Comisia nu ar trebui să se pronunțe cu privire la legalitatea hotărârilor judecătorești.
42. Având în vedere informațiile disponibile, Comisia concluzionează că încheierile subiectului în această cauză, deși problematice, nu reflectă o încălcare gravă a regulilor de etică, astfel cum prede articolul 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

B. Respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale

43. Comisia a identificat cinci cazuri de nedeclarare care ar fi putut constitui potențiale încălcări ale regimului de declarare a averii la ANI.

Primul caz

44. Subiectul nu a declarat „valoarea bunului” sau valoarea reală a două loturi de teren situate în satul Varnița, unul pe str. Sadovaia (0,0591 ha.) și unul pe str. Dnestrovscaia (0,0609 ha.). Pentru terenul de pe str. Sadovaia, perioada de nedeclarare se referă la anii 2022-2023, iar pentru celălalt teren - doar la anul 2023. Mai jos este rîndul relevant din formularul de declarație în care subiectul ar fi trebuit să declare valoarea reală.

A. Terenuri													
Numele beneficiarului efectiv	Numărul cadastral/localitatea	Categoria	Modul de dobândire	Anul dobândirii	Suprafața	Cota-parte	Actul care confirmă proveniența bunului	Valoarea bunului	Valoarea de piață a bunului	Motivul diferenței dintre valoarea bunului și valoarea de piață a bunului	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv

45. În declarația ANI pentru 2024, subiectul a declarat valoarea reală a acestor două terenuri (160.466 MDL și, respectiv, 146.358 MDL). Până atunci, aceste terenuri au fost evaluate fie cu „0” (declarațiile ANI pentru 2017-2021), fie, în cazul celui situat pe str. Sadovaia, cu 1.843 MDL (declarațiile ANI pentru 2022-2023).
46. În prima rundă de întrebări (întrebările 56, 57), subiectul a menționat că familia sa deține dreptul de a folosi aceste loturi de teren din 2017, în calitate de membri ai întovărășirilor pomicole. În 2017, subiectul a plătit 7.500 EUR și, respectiv, 7.000 EUR pentru fiecare dintre acestea, inclusiv pentru căsuțele de vacanță construite pe ele în 1989 (recipise prezentate).
47. În a treia rundă de întrebări (întrebările 11, 12), subiectul a explicat că proprietatea asupra acestor terenuri a fost înregistrată în cadastru abia în 2022, respectiv 2023, pe baza contractelor de vânzare-cumpărare încheiate cu unitatea administrativ teritorială Varnița în 2022, respectiv 2023. Prețul contractual al loturilor de teren a fost de 1.843 MDL și, respectiv, 1.899 MDL. Potrivit subiectului, au existat dificultăți legate de documentația cadastrală din regiunea în care sunt situate loturile de teren. Subiectul a explicat că nu a inclus în declarațiile ANI valoarea reală a acestor imobile, deoarece nu a putut separa prețul terenului și al casei din suma totală plătită.

Al doilea caz

48. Subiectul nu a declarat, între 2017 și 2020, dreptul de folosință asupra a două case de vacanță (*vile*) situate pe terenurile din Varnița sus-menționate. Din 2021 până în 2024, acestea au fost incluse în declarațiile ANI la categoria clădiri și construcții.
49. În a treia rundă de întrebări (întrebarea 12), subiectul a explicat că nu a declarat casele de vacanță deoarece familia sa nu avea niciun drept asupra acestora. Abia

la 24 ianuarie 2025 și 27 februarie 2025 a fost înregistrat dreptul de proprietate în cadastru pe baza certificatelor privind edificarea construcției. Potrivit subiectului, numai odată cu intrarea în vigoare a Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (la 30 ianuarie 2024) a devenit posibilă înregistrarea în cadastru în mod simplificat, chiar și pentru construcțiile neautorizate, cum ar fi casele de vacanță de pe terenurile întovărășirilor pomicole.

Al treilea caz

50. Subiectul nu a declarat dreptul de abitație în declarațiile ANI pentru 2013-2015. În prima rundă de întrebări (întrebarea 50), subiectul a declarat că, între 2012 și 2022, a avut un drept de abitație într-un apartament de pe str. Mircea cel Bătrân din Chișinău (denumit în continuare apartamentul nr. 2), proprietatea părinților săi. La 4 iulie 2023, aceasta și-a înregistrat dreptul de proprietate în cadastru în temeiul contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață.
51. Răspunzând la cea de-a doua rundă de întrebări (întrebarea 3), subiectul a recunoscut că nedeclararea dreptului de abitație în apartamentul de pe str. Mircea cel Bătrân, este o omisiune neintenționată din partea sa. La momentul depunerii declarației de avere pentru anul 2014, aceasta a susținut că a consultat Comisia Națională de Integritate și a fost informată că, la capitolul II secțiunea 2 din declarație, trebuiau incluse imobilele deținute cu drept de proprietate.

Al patrulea caz

52. Subiectul nu a inclus în declarațiile ANI pentru 2014-2015 contractul de investiție în construcția spațiului locativ, nici ca drept de creanță, nici ca drept de proprietate asupra apartamentului viitor situat pe str. Ceucari, Chișinău. Notificarea către autoritatea cadastrală a acestui contract, datată 4 septembrie 2014, a fost inclusă doar în declarația ANI pentru 2016. Subiectul a dobândit dreptul de proprietate asupra apartamentului pe str. Ceucari la 10 aprilie 2017. Acest apartament a fost vândut la 27 aprilie 2017.
53. În a doua rundă de întrebări (întrebarea 4), subiectul a declarat că interpretarea dispoziției legale din Legea nr. 1264/2002 ar conduce la concluzia că declarația de avere și interese personale ar trebui să includă imobilele deținute cu titlu de proprietate și/sau contractele de transmitere a proprietății.

Al cincilea caz

54. Subiectul nu a declarat două împrumuturi. Unul de 14.300 MDL contractat de soțul subiectului în 2013 de la Mobiasbancă și al doilea de 6.359 MDL contractat în 2016 de la Easy credit. În a doua rundă de întrebări (întrebările 5, 8), subiectul a indicat că nedeclararea s-a datorat unei omisiuni neintenționate.

Aprecierea Comisiei

55. Comisia constată că doar primul și al doilea caz (pentru anul 2020) de nedeclarare se încadrează în termenul de cinci ani prevăzut la articolul 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023.
56. În ceea ce privește primul caz de nedeclarare, Comisia constată că Legea nr. 130 din 7 octombrie 2021 a stabilit că subiecții declarării trebuie să indice valoarea reală a bunurilor imobile pe care le dețin în proprietate. Ulterior, Legea nr. 96 din 14 aprilie 2022 a introdus o normă mai specifică: subiecții declarării trebuie să declare valoarea reală a bunurilor imobile în cazul în care proprietatea a fost dobândită în 2018 sau ulterior. Ambele legi explică „valoarea reală” ca fiind prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora.
57. Deși subiectul a explicat că nu cunoștea valoarea reală a loturilor de teren și valoarea reală a caselor de vacanță, aceasta a respectat obligația legală de a declara valoarea reală a loturilor de teren în momentul depunerii declarației la ANI pentru 2024. Comisia recunoaște că obligația de a declara valoarea reală a bunurilor imobile dobândite în 2018 și după această dată a fost recentă și că ar fi fost oportună o perioadă de tranziție și de adaptare la o nouă cerință de declarare. Cu toate acestea, legea în cauză nu prevedea o astfel de dispoziție tranzitorie.
58. Pe de altă parte, Comisia constată că subiectul a comunicat Comisiei prețul real plătit în 2017 pentru loturile de teren (inclusiv casele de vacanță) și a prezentat recipise care confirmă plata integrală. Aceste cheltuieli nu creează un sold negativ sau o avere inexplicabilă a subiectului pentru anul în cauză.
59. În ceea ce privește cel de-al doilea caz de nedeclarare, Comisia observă că acesta se referă doar la anul 2020 și nu pare să aibă drept scop ascunderea dreptului de a folosi casele de vacanță, având în vedere că subiectul a început să le declare în 2021. În conformitate cu articolul 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016, subiecții declarării sunt obligați să declare orice bun imobil, inclusiv construcțiile nefinalizate, din țară și din afara țării, deținute în proprietate, cu drept de uzufruct, uz, abitație, suprafață de subiecții declarării, membrii familiei acestuia și de concubin/a sau aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, comision, administrare fiduciară sau translativă de posesie și folosință.
60. Din 2021 până în 2024, declarațiile ANI ale subiectului includ dreptul de folosință asupra acestor case de vacanță, cu excepția casei de vacanță de pe str. Sadovaia, pentru care dreptul de proprietate a fost declarat în 2024. Explicațiile subiectului referitoare la nedeclararea în 2020 a dreptului de utilizare a caselor de vacanță

(afirmând că nu avea niciun drept asupra acestora) nu corelează cu acțiunile sale ulterioare.

61. În același timp, dificultățile ridicate de subiect cu privire la disponibilitatea documentației cadastrale și la lipsa unui cadru juridic nu sunt relevante, deoarece acestea se referă la înregistrarea drepturilor de proprietate și nu justifică nedeclararea utilizării acestor case de vacanță în baza recipiselor din 2017.
62. Subiectul a confirmat, de asemenea, că familia sa a suportat cheltuieli de reparație pentru aceste case de vacanță în perioada 2017-2024 (runda 1, întrebarea 56 lit. b), întrebarea 57 lit. b)). Aceste cheltuieli, cu excepția celor care erau necuantificabile și aparent nesemnificative, au fost reflectate în declarațiile ANI pentru 2023 și 2024, anii în care legea impune declararea cheltuielilor legate de serviciile procurate.
63. Deși cele două cazuri analizate de nedeclarare ridică anumite probleme, Comisia concluzionează că, omisiunile descrise nu ating pragul încălcărilor grave ale regulilor de etică, în temeiul articolului 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023, astfel cum a fost clarificat de Curtea Constituțională (a se vedea § 41 de mai sus). Astfel cum s-a menționat anterior, omisiunea de a declara costul real al loturilor de teren nu creează un sold financiar negativ pentru anul achiziției, iar omisiunea de a declara dreptul de folosință asupra caselor de vacanță construite pe acele terenuri nu pare să fi avut drept scop ascunderea de informații, având în vedere că subiectul a început să le declare în 2021.

C. Potențiala diferență între avere, cheltuieli și venituri (în continuare „avere nejustificată sau inexplicabilă”) pentru 2015

64. În analiza veniturilor și cheltuielilor gospodăriei subiectului, Comisia a identificat o diferență potențială între fluxurile financiare de intrare și cele de ieșire (sold negativ) pentru un singur an: -110.973 MDL în 2015.
65. Comisia a analizat, printre altele, potențiala beneficiere efectivă asupra a trei apartamente și a unei încăperi cu destinație nelocativă, situate în Chișinău și deținute în proprietate de părinții subiectului. Analiza a avut la bază dubiile cu privire la capacitatea financiară a părinților de a achiziționa aceste imobile. Analiza s-a concentrat asupra faptului dacă subiectul a folosit sau a beneficiat în alt mod de fiecare imobil și dacă cheltuielile aferente ar fi trebuit să fie atribuite subiectului. După descrierea circumstanțelor relevante privind achiziționarea acestor imobile și a altor aspecte conexe, prezentul raport prezintă averea inexplicabilă pentru anul identificat.

1. Potențiala beneficiere efectivă asupra mai multor imobile în Chișinău

66. În procesul evaluării integrității financiare, potrivit articolului 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile, veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la articolul 33 alineatele (4) și (5) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.
67. În temeiul articolului 33 alineatele (4), (5) din Legea nr. 132/2016, dacă există bănuieli rezonabile că bunurile persoanei supuse controlului au fost înregistrate pe numele altor persoane, controlul se extinde și asupra acestor bunuri și persoane. Dacă subiectul declarării a obținut împrumuturi, venituri și bunuri din donații sau deține bunuri în comodat, controlul se extinde și asupra creditorului, donatorului și a comodantului.
68. Comisia notează că Curtea Constituțională, referindu-se la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, a recunoscut că poate fi legitim să se ia în considerare veniturile și declarațiile soțului/soției, ale partenerului/partenerii sau ale altor membri ai familiei apropiate a funcționarului în evaluarea conformității acestuia cu legile anti-corupție (a se vedea, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, § 209).

Achiziționarea, folosirea și vânzarea unui apartament de 73,5 m.p. pe str. Mircea cel Bătrân, Chișinău (în continuare „apartamentul nr. 1”)

69. La 21 octombrie 2005, mama subiectului a semnat contractul de investiții pentru construirea apartamentului nr.1. La acea dată, subiectul avea 26 de ani, era căsătorită și avea un copil. Ea era specialist în domeniul juridic și al resurselor umane la Consiliul Municipal Chișinău. Prețul contractual de cumpărare a fost de 208.399 MDL (echivalentul a 15.437 EUR conform contractului) și urma să fie plătit la semnarea contractului. Conform datelor cadastrale, părinții subiectului au înregistrat dreptul de proprietate asupra acestui apartament la 11 septembrie 2012 pe baza actului de predare-primire.
70. În cadrul primei runde de întrebări (întrebarea 55 lit. f), subiectul a declarat că părinții săi au investit în construcția a trei apartamente pe str. Mircea cel Bătrân atunci când construcția clădirii se afla încă în faza de început. Subiectul a adăugat că familia sa nu a participat la această investiție și că a fost decizia părinților săi de a oferi copiilor lor (trei fete) un loc în care să locuiască.
71. Subiectul a explicat că, deoarece familia sa, sora cea mai mică care era studentă și familia celeilalte surori ale sale - nu aveau unde să locuiască, mama subiectului a insistat în 2010 ca compania de construcții să permită efectuarea mai devreme a lucrărilor de finisare interioară. Primele lucrări au fost începute de mama sa în

apartamentul nr. 1, chiar dacă imobilul nu era conectat la rețelele de gaze naturale și apă potabilă. Potrivit subiectului, din toamna anului 2010, ea a locuit acolo împreună cu cei doi copii ai săi. Sora subiectului, împreună cu soțul și cei doi copii, și cealaltă soră mai mică a subiectului au locuit și ele în acel apartament. Între timp, au fost efectuate lucrări de finisare interioară și în apartamentul nr. 2.

72. În 2012, când soțul subiectului s-a întors dintr-o misiune diplomatică, aceasta s-a mutat împreună cu el, cu cei doi copii și cu familia surorii sale mai mici în apartamentul nr. 2, care era mai larg (runda 1, întrebarea 55 lit. f), runda 2, întrebarea 11 lit. a), runda 4, întrebarea 2 lit. b)).
73. Potrivit subiectului, după 2012 a locuit ocazional și în apartamentul nr. 1 cu cei doi copii ai săi, alături de familiile celor două surori ale sale (runda 4, întrebarea 2, lit. b)).
74. Prin intermediul procurii, părinții subiectului l-au autorizat pe A.P., ginerele lor (și cumnatul subiectului), să vândă acest apartament unei terțe părți la 21 februarie 2017. Prețul contractual de vânzare a fost de 260.000 MDL, în ciuda prețului real declarat, astfel cum se indică în § 87 de mai jos. Valoarea cadastrală indicată în contract a fost de 425.388 MDL.

Achiziționarea, folosirea și donarea unui apartament de 97,7 m.p. pe str. Mircea cel Bătrân, Chișinău (în continuare „apartamentul nr. 2”)

75. La 20 martie 2006, mama subiectului a semnat contractul de investiții pentru construirea apartamentului nr. 2. La acea dată, subiectul avea 27 de ani. Ca și în descrierea despre apartamentul anterior, subiectul era căsătorit și avea un copil. Era specialist în domeniul juridic și al resurselor umane în cadrul Consiliului mun. Chișinău. Prețul contractual de cumpărare al apartamentului de 97,7 m.p. a fost de 211.018 MDL (echivalentul a 11.361 EUR conform contractului) și urma să fie plătit până la 14 noiembrie 2014. Conform datelor cadastrale, părinții subiectului au înregistrat dreptul de proprietate asupra acestui apartament la 3 noiembrie 2014 pe baza actului de predare-primire.
76. În prima rundă de întrebări (întrebarea 53 lit. a)), subiectul a explicat că a locuit în apartamentul nr. 1 din aprilie 2012 până la sfârșitul anului 2015, împreună cu familia sa și cu familia surorii sale mai mici. Din 2016, doar familia sa a locuit acolo. De asemenea, părinții ei au locuit acolo periodic și au avut grijă de nepotul lor. Ea și familia ei locuiesc în prezent în acest apartament.
77. În declarațiile ANI pentru 2016-2020, subiectul a declarat că se află în posesia acestui apartament, care a fost obținut în 2012. Declarațiile pentru 2021-2022 includ dreptul de abitație în acest apartament. Din 2023, subiectul declară dreptul

de proprietate în baza contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a părinților din 29 iunie 2023.

78. Deși subiectul declară pe propria răspundere că nu a contribuit financiar la achiziționarea apartamentului nr. 2 (runda 1 întrebarea 53 lit.b)), aceasta recunoaște că a efectuat cheltuielile strict necesare traiului pentru acest apartament în anul 2013, i.e. jaluzele - 12.000 MDL, perdele - 6.000 MDL, vopsire parchet - 4.000 MDL, lustre - 40.000 MDL, veselă - 5.000 MDL, mobilier -10.000 MDL, dulap - 14.500 MDL, blat bucătărie - 27.000 MDL (runda 1 întrebarea 2 lit. b), întrebarea 3 lit. b)).
79. Potrivit subiectului, un împrumut în valoare de 70.000 MDL pe care l-a contractat în noiembrie 2016 a fost destinat, de asemenea, achiziționării de mobilier pentru apartamentul nr. 2.
80. Atunci când a fost întrebată cu privire la împrumutul bancar de 470.000 MDL, contractat în noiembrie 2014 de soțul său, subiectul a declarat că o parte din sumă, și anume 14.000 EUR, a fost dată mamei sale pentru a plăti o datorie către C.G. Potrivit subiectului, mama sa a folosit acești bani pentru a termina renovarea și mobilarea apartamentului nr. 2 (runda 1, întrebarea 13 lit. d)).

Achiziționarea, folosirea și vânzarea unui alt apartament de 73,5 m.p. pe str. Mircea cel Bătrân, Chișinău (în continuare „apartamentul nr. 3”)

81. La 12 aprilie 2007, mama subiectului a semnat contractul de investiții pentru construirea apartamentului nr. 3. La acea dată, subiectul avea 28 de ani și avea aceeași situație familială și același loc de muncă ca la momentul achiziționării apartamentului anterior. Prețul contractual de cumpărare a fost de 253.914 MDL (echivalentul a 17.000 EUR conform contractului) și urma să fie plătit la semnarea contractului. Conform datelor cadastrale, părinții subiectului au înregistrat dreptul de proprietate asupra acestui apartament la 17 mai 2017 pe baza actului de predare-primire.
82. Părinții subiectului l-au autorizat, prin procură, pe A.P., ginerele lor (și cumnatul subiectului), să vândă acest apartament unei terțe părți la 5 iunie 2017. Prețul contractual de vânzare a fost de 358.429 MDL (echivalentul a 17.500 EUR), în ciuda prețului real declarat, astfel cum se indică în § 87 de mai jos.
83. În prima rundă de întrebări (întrebarea 55 lit. f)), subiectul a declarat că, părinții au efectuat lucrările de finisare interioară în apartamentul nr. 3 mai târziu decât în apartamentele nr. 1 și nr. 2, în funcție de posibilitățile lor financiare la acel moment.

84. Când i s-a cerut să identifice persoanele care locuiau în apartamentul nr. 3, subiectul a declarat că familia surorii sale locuia acolo. În 2017, pentru o perioadă de aproximativ patru-cinci luni, familia surorii celei mai mici a subiectului a locuit, de asemenea, în acest apartament (runda 4 întrebarea 1 lit. a)).

Achiziționarea unei încăperi cu destinație nelocativă cu o suprafață de 256 m.p., situat pe str. Hristo Botev, Chișinău

85. La 5 mai 2017, mama subiectului a semnat contractul de investiții pentru construirea unei încăperi cu destinație nelocativă cu suprafața de 256 m.p. pe str. Hristo Botev, Chișinău. La acea dată, subiectul avea 38 de ani, era căsătorită și avea trei copii. Era judecătoare deja de doi ani. Conform contractului, mama subiectului a devenit beneficiara a 2/3 părți din încăperea cu destinație nelocativă, iar unchiul subiectului, O.M., a devenit beneficiarul a 1/3 din același imobil. Prețul total contractual de cumpărare a fost de 2.956.282 MDL (echivalentul a 141.986 EUR), care urma să fie plătit în două rate egale (una la momentul notificării către autoritatea cadastrală și una la momentul transferului dreptului de proprietate). Conform datelor cadastrale, părinții subiectului au înregistrat dreptul de proprietate asupra a 2/3 din acest imobil la 2 februarie 2018 pe baza actului de predare-primire.
86. Atunci când a fost întrebată în a doua rundă de întrebări (întrebările 17, 19) despre sursele de finanțare ale părinților săi pentru achiziționarea încăperii cu destinație nelocativă de 256 m.p. pe str. Hristo Botev, subiectul a explicat că în 2017 părinții săi au vândut imobilele în Drochia (casa părinților, casa bunicilor, afacerea), apartamentul nr. 1 și apartamentul nr. 3.
87. Veniturile încasate în 2017-2018 de părinții ei din aceste tranzacții ar fi fost 17.600 MDL - pentru casa bunicilor, aproximativ 122.000 MDL (11.000 MDL+50.000 MDL+3.000 EUR) - pentru casa părinților, 10.000 EUR - pentru afacere, 955.669 MDL (45.000 EUR la acel moment) - pentru apartamentul nr. 1, și 1.228.902 MDL (60.000 EUR la acel moment) - pentru apartamentul nr. 3. Subiectul a prezentat contractul de vânzare a casei bunicilor din data de 12 octombrie 2017, recipisele semnate de V.C. din data de 3 decembrie 2017 și 17 martie 2018, recipisa semnată de G.Ț. din data de 1 iulie 2018 privind plățile pentru casa și afacerea părinților.
88. Subiectul a explicat, de asemenea, că ea și mama sa și-au dat seama abia în timpul runde de întrebări că prețul real primit pentru apartamentul nr. 1 și apartamentul nr. 3 nu corespunde cu prețul contractual și a sugerat ca mama sa să declare veniturile din 2017 și 2018 la SFS în scopuri fiscale (întrebarea 19 lit. a)).

89. Pentru a confirma prețul real de vânzare al celor două apartamente, subiectul a prezentat: (i) o scrisoare datată 2 iulie 2025 care conține estimări ale prețului real pentru această categorie de bunuri imobile din partea unei companii care activează în acest domeniu, (ii) declarații scrise datate 2 iulie 2025 semnate de vânzătorul A.P. - cumnatul subiectului, care acționa în baza unei procuri, (iii) declarație scrisă datată 18 august 2025 semnată de cumpărătorul apartamentului nr.1, (iv) declarațiile SFS ale mamei subiectului pentru veniturile din 2017 și 2018, precum și dovada achitării în iulie 2025 a impozitului pe venit în sumă de 160.393 MDL pentru creștere de capital.

Activitatea antreprenorială a părinților subiectului

90. În prima rundă de întrebări (întrebarea 4), subiectul a explicat că fondurile declarate în 2012 de mama sa în cadrul amnistiei fiscale, în valoare de 975.000 MDL, reprezintă o acumulare de-a lungul anilor din activitatea de afaceri a părinților săi, și anume exploatarea serelor pe care le aveau în apropierea casei din satul Drochia (între 1989 și 2000) și comerțul cu amănuntul la piețele locale (între 1991 și 2017).

91. În cadrul aceleiași runde de întrebări, subiectul a oferit mai multe detalii cu privire la activitatea comercială a părinților săi și a indicat principalele lor piețe de desfacere. Ea a explicat că, în 1999, părinții săi au înregistrat întreprinderea individuală „M.O.”, după care au deschis două magazine - unul în satul lor natal, Drochia, și unul în satul Mîndîc. Subiectul a prezentat patenta de întreprinzător a mamei sale valabilă pentru 2000 și 2001, patenta de întreprinzător a tatălui său valabilă pentru anul 2002, trei luni în 2003, șase luni în 2005, șase luni în 2006, pentru 2007, șase luni în 2009, precum și licența aferentă întreprinderii individuale pentru comercializarea cu amănuntul a produselor din tutun (valabilă din martie 2008 până în martie 2009). Întreprinderea individuală „M.O.” nu mai este activă din 2017, când părinții subiectului au vândut întreprinderea și casa lor din Drochia în legătură cu decizia lor de a se muta la Chișinău pentru a locui cu copiii și nepoții.

92. Comisia a solicitat subiectului să indice venitul părinților săi din afacere și să prezinte documente justificative. Subiectul a declarat că, din câte își amintesc părinții săi, venitul anual aproximativ din afacere a variat de la 40.000 MDL la 80.000 MDL în perioada 2012-2017, în funcție de volumul vânzărilor și de fluctuațiile prețurilor (runda 2, întrebarea 19).

93. Subiectul a subliniat că, din cauza realității din Republica Moldova la momentul în care părinții săi dețineau afacerea și a amplasării magazinelor în localități rurale, toate plățile de la consumatori erau efectuate în numerar, deoarece

majoritatea oamenilor preferau să își păstreze banii în numerar, mai degrabă decât în conturi bancare (runda 3, întrebarea 3).

94. Subiectul a mai explicat, în urma clarificărilor părinților săi, că fondurile declarate în cadrul amnistiei fiscale au fost utilizate pentru nevoile familiei lor, inclusiv achiziționarea de bunuri pentru comercializare, plata parțială a prețului bunurilor imobile achiziționate în Chișinău, inclusiv cele trei apartamente, și efectuarea de lucrări de finisare interioară, mobilare parțială, precum și organizarea nunții fiicei celei mai mici (în 2014).
95. În ceea ce privește sursele de venit ale părinților săi, subiectul a adăugat că aceștia au vândut un apartament pe str. Milescu Spătaru din Chișinău în 2005. Ea a precizat că mama sa nu este în măsură să furnizeze documente justificative privind această tranzacție, întrucât au trecut mai mult de 20 de ani de la vânzare. Într-o declarație scrisă datată 3 octombrie 2025, mama sa a indicat prețul de vânzare de 25.000 EUR. Potrivit mamei sale, o parte din încasări a fost utilizată pentru plata ratelor pentru trei apartamente de pe str. Mircea cel Bătrân.

Aprecierea Comisiei

96. Ca și în cazurile anterioare în care nu a putut fi dovedită disponibilitatea fondurilor provenite din activități anterioare și declarate în cadrul amnistiei fiscale (a se vedea *Buruiana*, § 102, Raportul din 7 martie 2024; *Ursachi*, Raportul din 5 noiembrie 2024, § 179), Comisia nu vede niciun motiv, în cazul de față, să se abată de la practica sa, în absența unor probe care să confirme disponibilitatea unor astfel de fonduri.
97. În același timp, Comisia admite că activitatea antreprenorială în bază de patentă, precum și licența aferentă pentru vânzarea tutunului, ar fi trebuit să permită părinților să obțină un anumit venit pentru a acoperi anumite cheltuieli.
98. Deși nu există dovezi documentare clare privind achiziționarea celor trei apartamente în perioada 2005-2007, deoarece aceste contracte de investiții se încadrează în afara perioadei de evaluare, acestea nu au fost incluse în calculele de avere ale subiectului, cu excepția cheltuielilor asociate apartamentului nr. 2, pentru care calendarul de plată s-a prelungit în perioada de evaluare.
99. Subiectul a declarat că lucrările de finisare interioară efectuate de mama sa pentru apartamentul nr. 1 au început în 2010, iar ulterior subiectul, împreună cu cei doi copii ai săi s-au mutat să locuiască în acest apartament până în 2012. Sora subiectului împreună cu soțul și cei doi copii, și cealaltă sora mai mică a subiectului la fel s-au mutat atunci. După aceea, subiectul a locuit doar ocazional în apartamentul nr. 1, alături de familiile celor două surori ale sale.

100. Subiectul a declarat, de asemenea, că familiile surorilor sale au locuit în apartamentul nr. 3 temporar între 2012 și 2017.
101. Nu a fost stabilită nicio altă legătură între subiect și apartamentele nr. 1 și nr. 3, cum ar fi transferuri bancare, retrageri importante anterioare plăților de finisare sau alte indicii privind acoperirea lucrărilor de finisare sau reparații sau a cheltuielilor cu mobilierul din partea subiectului. Astfel, Comisia nu a putut identifica nicio relație de beneficiere sau contribuția subiectului la aceste apartamente.
102. În ceea ce privește apartamentul nr. 2, subiectul a început să locuiască în acest apartament în 2012 și a contribuit financiar la lucrările de finisare în 2013 și 2016 (a se vedea §§ 78, 79 de mai sus), precum și în 2014 - prin donarea a 295.249 MDL (echivalentul a 14.000 EUR) mamei subiectului (a se vedea § 80 de mai sus). Subiectul a declarat Comisiei că, a avut un drept de abitație în acest apartament între 2012 și 2022 (a se vedea § 50 de mai sus). În 2023, subiectul și părinții săi au semnat un contract de transfer al dreptului de proprietate către subiect, cu condiția îngrijirii părinților săi pe tot parcursul vieții. Aceste circumstanțe arată că subiectul a beneficiat de acest apartament pe parcursul întregii perioade de evaluare 2013-2024.
103. În plus, Comisia a analizat capacitatea financiară a părinților subiectului pentru perioada relevantă plăților ratelor la apartament (2013-2014) și a constatat că, cel mai probabil, aceștia nu au dovedit suficiente resurse financiare pentru a le acoperi. După cum se detaliază mai jos în § 113 în legătură cu veniturile lor între 2013 și 2014, părinții subiectului au primit un venit modest care poate fi urmărit fiscal – ambii din plățile de pensii și tatăl din salariu.
104. Chiar și în cazul beneficierei efective a subiectului și al includerii plăților pentru apartamentul nr. 2 în valoare de 211.018 MDL (§ 75 de mai sus) și a costurilor de finisare și reparații (§§ 78-80 de mai sus) în calculul veniturilor și cheltuielilor subiectului în 2014, aceasta nu ar conduce la un sold negativ pentru gospodăria subiectului în 2014.
105. În plus, Comisia a investigat relația subiectului cu încăperea cu destinație nelocativă de 256 m.p.. După cum s-a menționat mai sus, părinții subiectului nu au avut suficiente venituri dovedite pentru a acoperi achiziția apartamentelor nr. 1 și nr. 3, care, la rândul lor, au fost utilizate ca sursă de bani pentru achiziționarea încăperii cu destinație nelocativă. Totuși, aceste achiziții anterioare au avut loc în afara perioadei de evaluare și nu au fost incluse în calculele privind averea subiectului. De asemenea, nu există dovezi documentare clare cu privire la prețul de vânzare a imobilelor părinților subiectului din Drochia (cu excepția

contractului notarial din 12 octombrie 2017), care au fost, de asemenea, utilizate pentru a acoperi prețul de achiziție al încăperii cu destinație nelocativă.

106. În ciuda acestor circumstanțe, părinții subiectului au confirmat, astfel cum este descris la § 89 de mai sus, plata impozitului pe venit pentru creștere de capital din vânzarea apartamentelor nr. 1 și nr. 3, și Comisia nu a putut stabili nicio relație de beneficiere între veniturile obținute de mama subiectului din darea în chirie a acestei încăperi cu destinație nelocativă și subiect. Nici transferurile bancare dintre subiect și mama sa nu indică o astfel de relație și nici subiectul nu are cheltuieli negative în perioada 2013-2024 (în afară de anul 2015, care precedă achiziționarea acestui imobil în 2017).

2. Donații declarate primite de subiect și de fiul său mai mare

107. Comisia a analizat mai multe donații declarate de subiect Comisiei și în declarațiile sale ANI, primite de membrii apropiați ai familiei pe parcursul perioadei de evaluare (2013-2024).
108. În anii relevanți, Comisia a investigat sursa fondurilor pentru donațiile oferite subiectului. Totuși, în anul în care neacceptarea donațiilor ar cauza un sold negativ al veniturilor și cheltuielilor, s-a acordat o atenție specială. Donațiile declarate de subiect pentru fiecare an relevant sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Anul	Persoana care face donația	Persoana care primește donația	Suma (MDL)
2014	socrul subiectului	soțul subiectului	260.000
2016	mama subiectului	subiect	30.000
	socrul subiectului	soțul subiectului	150.000
2017	socrul subiectului	soțul subiectului	160.000
2018	socrul subiectului	soțul subiectului	120.000
2019	socrul subiectului	soțul subiectului	120.000
2020	socrul subiectului	soțul subiectului	120.000
2021	mama subiectului	fiul cel mai mare al subiectului	120.000
2022	mama subiectului	fiul cel mai mare al subiectului	90.000
2023	mama subiectului	fiul cel mai mare al subiectului	70.500

	socrul subiectului	fiul cel mai mare al subiectului	8.000
2024	mama subiectului	fiul cel mai mare al subiectului	15.500

109. Se observă că, între 2014 și 2020, familia subiectului a primit donații financiare substanțiale din partea socrului subiectului. Excluderea acestor donații din fluxurile financiare de intrare ale subiectului ar conduce la un deficit financiar pentru gospodăria subiectului. Comisia a examinat dacă familia socrului avea capacitatea financiară de a face astfel de contribuții.
110. Conform informațiilor aflate în posesia Comisiei, în perioada 2013-2024, familia socrului subiectului a obținut venituri din salarii, dividende în calitate de acționar unic al unei societăți, vânzarea a două autovehicule și pensii, în valoare totală de 5.873.727 MDL.
111. Comisia nu a identificat achiziții majore din partea familiei socrului, în afară de achiziționarea vehiculului DAEWOO KLAK (a/f 2005) în 2012 (vândut în 2014), a unui Chevrolet Spark (a/f 2010) în 2014 (vândut în 2017) și a unui Hyundai I 20 (a/f 2011) în 2017. Având în vedere aceste cheltuieli și CCP-ul gospodăriei socrului subiectului, împreună cu mijloacele financiare ale familiei, Comisia a concluzionat că socrul subiectului avea suficientă capacitate financiară pentru a face donațiile.
112. Donațiile din partea mamei subiectului, spre deosebire de cele făcute de socrul subiectului, dacă sunt excluse, nu conduc la un sold financiar negativ pentru subiect. Comisia a stabilit că, numai în 2021, principalul factor care contribuie la soldul pozitiv al veniturilor și cheltuielilor subiectului este o donație de 120.000 MDL făcută de mama subiectului către acesta.
113. Deși nu a fost demonstrată existența banilor declarați în cadrul amnistiei fiscale și nici a veniturilor din activitatea comercială a părinților, analiza veniturilor și cheltuielilor părinților subiectului pentru 2021 a indicat un sold pozitiv. Pentru perioada 2014-2024, părinții subiectului au primit un venit mic din pensie. În 2017, gospodăria lor a înregistrat venituri din vânzarea apartamentelor nr. 1 și nr. 3. Din 2018, mama subiectului a dat în chirie partea sa din încăperea cu destinație nelocativă menționată la § 85 de mai sus. Informația de la SFS și documentele oficiale ale companiei care plătește chiria indică plăți anuale către mama subiectului de 272.787 MDL în 2019, 255.168 MDL în 2020, 285.662 MDL în 2021, 269.256 MDL în 2022, 279.612 MDL în 2023, și 279.092 MDL în 2024 (fără impozitul pe venit).
114. Având în vedere aceste documente, donația din 2021 declarată de subiect a provenit dintr-o sursă plauzibilă. Din acest motiv, Comisia a acceptat donația de

120.000 MDL oferită de mama subiectului, eliminând soldul negativ preliminar de venituri și cheltuieli ale gospodăriei subiectului de 66.546 MDL în 2021.

115. Informațiile de care dispune Comisia indică faptul că, mama subiectului a acordat, de asemenea, sprijin celei mai mici fiice (surorii subiectului) la organizarea nunții acesteia în 2014 (runda 1, întrebarea 4 lit. b)).

3. Averea inexplicabilă în 2015

116. Pentru anul 2015, Comisia a identificat că, fluxul financiar total de ieșire al subiectului a fost de 351.592 MDL, iar fluxul financiar total de intrare a fost de 240.619 MDL, rezultând un sold negativ de 110.973 MDL. În gospodăria subiectului au fost înregistrate cheltuieli pentru (i) rambursarea creditelor, (ii) plata ratelor pentru apartamentul de pe str. Ceucari, (iii) cheltuieli de educație, (iv) cheltuieli de călătorie, (v) economii la sfârșit de an, (vi) Cheltuieli de Consum ale Populației (în continuare „CCP”).¹
117. Ca răspuns la a treia rundă de întrebări (întrebarea 13), subiectul a declarat că cheltuielile pentru călătoria la Praga (4.500 MDL + 320 EUR + 250 EUR=16.413 MDL) ar trebui reduse la jumătate, deoarece jumătate din călătorie a fost efectuată la sfârșitul lunii decembrie 2015, în timp ce cealaltă parte a fost efectuată la începutul lunii ianuarie a anului următor. Comisia a acceptat calculul subiectului dat fiind că, acesta nu afectează soldul pozitiv pentru 2016.

---

¹ CCP pentru orice an între 2006-2018 se calculează pe baza metodologiei Biroului Național de Statistică (BNS), disponibilă pe site-ul BNS aici: [Cheltuieli de consum medii lunare pe cap de locuitor pe ani, grupe de cheltuieli, zonă, copii în gospodărie și unitate. PxWeb \(statistica.md\)](#). La acest link se ajunge de pe pagina principală a site-ului BNS urmând acești pași (file): - Statistici pe teme - Societate și condiții sociale - Nivelul de trai al populației - Banca de statistici - Cheltuielile populației - Serii întrerupte - Cheltuielile gospodăriilor (2006-2018, pe baza populației stabile) - Cheltuielile de consum ale populației pe destinația cheltuielilor, numărul de copii în gospodărie și zonă, 2006-2018.

Pe link-ul de mai sus, au fost selectate următoarele variabile: Anul - Total cheltuieli de consum - Zona (urbană/rurală) - Numărul de copii (dacă nu există copii, se alege fără copii) - Lei, media lunară pe cap de locuitor pentru o persoană. Rezultatul generat a fost înmulțit cu numărul de membri ai familiei și apoi a fost înmulțit în continuare cu 12 luni calendaristice.

CCP pentru orice an între 2019-2024 este calculat pe baza metodologiei BNS, disponibilă pe site-ul BNS aici: [Cheltuieli de consum medii lunare pe cap de locuitor pe ani, grupe de cheltuieli, zonă, copii în gospodărie și unitate. PxWeb \(statistica.md\)](#). La acest link se ajunge de pe pagina principală a site-ului BNS urmând acești pași (file): - Statistici pe teme - Societate și condiții sociale - Nivelul de trai al populației - Banca de statistici - Cheltuielile populației - Cheltuielile de consum ale populației pe destinația cheltuielilor, numărul de copii în gospodărie și zonă, 2019-2024.

Pe link-ul de mai sus, au fost selectate următoarele variabile: Anul - Total cheltuieli de consum - Zona (urbană/rurală) - Numărul de copii (dacă nu sunt copii, se alege fără copii) - Lei, media lunară pe cap de locuitor pentru o persoană. Rezultatul generat a fost înmulțit cu numărul de membri ai familiei și apoi a fost înmulțit în continuare cu 12 luni calendaristice.

118. Afirmăția subiectului conform căreia plățile pentru rambursarea creditelor ar trebui ajustate pentru a ține seama de suprapunerea cu plățile bancare este nefondată, deoarece în fluxul financiar de ieșire din 2015 nu au fost incluse cheltuieli cu amănuntul din cont bancar.
119. Subiectul a susținut, de asemenea, că CCP trebuie ajustat deoarece, pentru majoritatea cheltuielilor de întreținere (alimente și produse de uz casnic, haine și încălțăminte, rechizite școlare), familia subiectului a primit ajutor de la părinți, în timp ce banii familiei au fost utilizați pentru rambursarea creditelor. Subiectul nu a indicat nicio estimare pentru produse alimentare sau categoriile CCP.
120. Ca regulă generală, pentru a asigura un tratament egal între subiecții evaluați, Comisia nu a exclus anumite categorii sau elemente dintr-o categorie CCP pe baza presupunerii că alte categorii CCP ar fi putut fi mai mari decât sumele suportate efectiv de diferiți subiecți. Această ipoteză este susținută atunci când circumstanțele reflectă faptul că: (1) venitul subiectului în anul respectiv este mai mare decât venitul mediu național, astfel încât gospodăria sa dispune de un venit mai mare decât o gospodărie medie²; (2) acest venit a fost efectiv retras în numerar sau reflectat în alt mod în conturile bancare, din care Comisia a stabilit posibilitatea teoretică ca gospodăria subiectului să fi cheltuit efectiv mai mult decât ceea ce BNS consideră a fi valoarea CCP; și (3) o sumă suficientă din acest numerar disponibil a fost efectiv disponibilă pentru cheltuielile zilnice, în loc să fie utilizată în mare parte în alte scopuri.

---

² Venitul mediu național pentru orice an între 2006-2018 este calculat pe baza metodologiei BNS, disponibilă pe site-ul BNS aici: [Venitul disponibil mediu lunar pe cap de locuitor pe ani, surse de venit, zonă, copii în gospodărie și unitate. PxWeb \(statistica.md\)](#). La acest link se ajunge de pe pagina principală a site-ului BNS urmând acești pași (file): - Statistici pe teme - Societate și condiții sociale - Nivelul de trai al populației - Banca de statistici - Venitul populației - Serii întrerupte - Venitul gospodăriilor (2006-2018, pe baza populației stabile) - Venitul disponibil al populației pe surse de venit, numărul de copii în gospodărie și zonă, 2006-2018.

Pe link-ul de mai sus, au fost selectate următoarele variabile: Anul - Venitul disponibil total - Zona (urbană/rurală) - Numărul de copii (dacă nu există copii, se alege fără copii) - Lei, media lunară pe cap de locuitor pentru o persoană. Rezultatul generat a fost înmulțit cu numărul de membri ai familiei și apoi a fost înmulțit în continuare cu 12 luni calendaristice.

Venitul mediu național pentru orice an între 2019-2024 este calculat pe baza metodologiei BNS, disponibilă pe site-ul BNS aici: [Venitul disponibil mediu lunar pe cap de locuitor pe ani, surse de venit, zonă, copii în gospodărie și unitate. PxWeb \(statistica.md\)](#). La acest link se ajunge de pe pagina principală a site-ului BNS urmând acești pași (file): - Statistici pe teme - Societate și condiții sociale - Nivelul de trai al populației - Banca de statistici - Venitul populației - Venitul disponibil al populației pe surse de venit, numărul de copii în gospodărie și zona, 2019-2024.

Pe link-ul de mai sus, au fost selectate următoarele variabile: Anul - Venitul disponibil total - Zona (Urban/Rural) - Numărul de copii (dacă nu există copii, se alege fără copii) - Lei, media lunară per capita pentru o persoană. Rezultatul generat a fost înmulțit cu numărul de membri ai familiei și apoi a fost înmulțit în continuare cu 12 luni calendaristice.

121. Comisia subliniază, de asemenea, că CCP reflectă cheltuielile medii ale persoanelor intervievate. În plus, în rapoartele sale anterioare, Comisia a demonstrat că valoarea cheltuielilor estimate conform metodologiei CCP este foarte apropiată de minimul de subzistență, ceea ce înseamnă că, metoda include o marjă care reflectă condițiile elementare de trai (*Iacob*, Raportul din 2 aprilie 2024, §§ 78, 79). Acest raport a fost acceptat de Consiliul Superior al Magistraturii. Prin decizia motivată din 16 august 2024, Curtea Supremă de Justiție a menținut constatările Consiliului și, implicit, pe cele ale Comisiei.
122. În 2015, venitul gospodăriei subiectului a fost de 183.619 MDL, în timp ce venitul mediu național potrivit BNS a fost de 95.841 MDL.³ Subiectul a efectuat retrageri de numerar de la bancomate sau ghișee bancare (91.583 MDL), care au format fonduri disponibile pentru cheltuielile gospodăriei sale pe parcursul anului. În combinație cu cheltuielile cu amănuntul din cont bancar (20.971 MDL), se observă că, gospodăria subiectului a efectuat suficiente cheltuieli pentru a depăși nivelul de consum CCP (105.936 MDL).⁴
123. Din cele de mai sus rezultă că, gospodăria subiectului a avut un venit mai mare decât media națională; fondurile disponibile pentru subiect au fost mai mari decât venitul mediu național; acești bani nu au fost transferați ca economii de numerar în anii următori; iar aceste sume au fost mai mari decât CCP.
124. În 2015, pe lângă CCP (care include 12 variabile identificate de BNS)⁵, fluxurile financiare de ieșire ale subiectului au inclus, de asemenea, cheltuieli de educație și de călătorie (§ 116 de mai sus). Comisia a luat în considerare variabilele CCP, care includ cheltuielile de călătorie și de educație.
125. Pentru a evita dubla calculare a cheltuielilor individuale identificate în numerar cu variabilele reflectate de CCP (în acest caz, vacanțele și studiile pentru copii), Comisia a luat în considerare în calculele sale doar excedentul calculat care depășește variabila CCP, astfel cum se detaliază mai jos (a se vedea *Ursachi*, Raportul din 5 noiembrie 2024).⁶ Acest raport a fost la fel acceptat de Consiliul

³ (Venitul mediu național 2015) 95.841 MDL = 1.996.7 MDL * 4 persoane (subiectul, soțul subiectului și doi copii) * 12 luni

⁴ (CCP 2015) 105.936 MDL = 2.207 MDL * 4 persoane (subiect, soțul subiectului și doi copii) * 12 luni

⁵ În 2015, CCP a fost compus din 12 categorii/variabile: produse alimentare; băuturi alcoolice și tutun; îmbrăcăminte și încălțăminte; întreținerea locuinței; echipamente de uz casnic; îngrijire medicală și sănătate; transport; comunicații; agrement; educație; hoteluri, restaurante, cafenele etc.; și alte cheltuieli.

⁶ A se vedea § 209 lit. (c) din raport, care descrie o abordare similară utilizată pentru a elimina dubla calculare a cheltuielilor din cont bancar (de retail). Cu toate acestea, în cazul de față, în loc să se facă referire la cheltuielile cu amănuntul și să se aplice surplusul de cheltuieli care depășește variabila anuală CCP identificată individual, se va aplica un calcul echivalent cheltuielilor individuale în numerar.

Superior al Magistraturii. La 25 mai 2025, Curtea Supremă de Justiție a menținut constatările Consiliului.

126. În 2015, variabila CCP pentru educație pentru gospodăria subiectului a fost de 1.051 MDL (21.9 MDL pe lună × 12 luni × 4 membri = 1.051 MDL). În același an, Comisia a inclus 36.087 MDL ca taxă de școlarizare pentru un liceu privat și alte cheltuieli de studiu conexe (de exemplu, hrana la liceu). Prin urmare, Comisia a reținut în fluxurile financiare de ieșire doar suma care depășește variabila CCP, și anume 36.087 MDL – 1.051 MDL = 35.036 MDL.
127. În același an, variabila CCP pentru agrement a gospodăria subiectului a fost de 3.796 MDL (79.1 pe lună × 12 luni × 4 membri = 3.796 MDL). În acest an, Comisia a inclus 11.341 MDL în fluxurile financiare de ieșire ale subiectului ca cheltuieli de călătorie. Prin urmare, Comisia a reținut doar suma care depășește variabila CCP, și anume 11.341 MDL – 3.796 MDL = 7.545 MDL.
128. Comisia concluzionează că, gospodăria subiectului a înregistrat o avere inexplicabilă de 110.973 MDL în 2015, astfel cum se indică la § 116 de mai sus. Chiar dacă fluxul financiar negativ pentru acest an ar fi tratat drept avere nejustificată, acesta nu ar depăși pragul de 234.000 MDL în temeiul articolului 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

VI. Concluzia

129. Pe baza informațiilor obținute și a explicațiilor subiectului, Comisia propune ca subiectul să promoveze evaluarea externă efectuată în conformitate cu criteriile stabilite la articolul 11 din Legea nr. 252/2023.

VII. Acțiuni ulterioare și publicarea

130. Potrivit articolului 40 punctul (4) din Regulament, prezentul raport va fi expediat subiectului și Consiliului Superior al Magistraturii prin poștă electronică, iar în aceeași zi Comisia va publica pe pagina sa web oficială informația despre rezultatul evaluării.
131. În termen de cel mult trei zile de la aprobare, raportul semnat electronic va fi imprimat și va fi prezentat Consiliului Superior al Magistraturii, împreună cu un exemplar în format electronic al dosarului de evaluare cu toate materialele de evaluare colectate de Comisie.
132. Raportul va fi publicat pe site-ul oficial al Comisiei, cu măsurile de precauție corespunzătoare pentru protecția vieții private a subiectului și a altor persoane, în termen de trei zile de la expirarea perioadei de contestație împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii sau după ce Curtea Supremă de Justiție

emite decizia prin care respinge contestația sau constată promovarea sau nepromovarea evaluării.

133. Raportul de evaluare a fost aprobat prin votul unanim al membrilor Completului la 6 noiembrie 2025 și semnat în conformitate cu articolul 33 punctul (2) și articolul 40 punctul (5) din Regulament.
134. Raportul de evaluare a fost elaborat în limba engleză și în limba română.

Andrei Bivol

Vicepreședintele Comisiei

Președintele Completului A